

Poštovani,

Obraćamo vam se povodom žalbe koju je protiv Pečata podnela Jelena Milić. Da bi naš odgovor bio jasniji, u njemu citiramo tekst iz žalbe koju vam je Jelena Milić podnela.

“U tekstu se otvoreno navode neistine da sam izbeglicama koje se trenutno nalaze u Beogradu, pružala pomoć radi samoproklamovanja, i kako se dalje u tekstu objašnjava - ne samo zbog toga, već se javnom analizom moje radne istorije u kojoj se ja i moji saradnici predstavljamo kao neprijatelji Srbije - dolazi do zaključka da sve što radim u vezi pružanja pomoći izbeglicama ima dublju - po implikaciji autora - izdajničku konotaciju.”

U žalbi Jelena Milić nije navela koje su to neistine iznete, pa zato na ovo ne možemo ni da odgovorimo. Naprotiv, neistinita je osnovna tvrdnja Jelene Milić, da smo ustvrdili da je izbeglicama „pružala pomoć radi samoreklamovanja“, što se uostalom bez problema može utvrditi uvid u tekst koji je osporila. Štaviše, sve informacije koje smo objavili, našli smo na njenom fejsbuk profilu i titeru koji su otvoreni za javnost. U analizi njene radne istorije predstavljeno je ono što su ona i njeni saradnici radili, pa ako je ta aktivnost “neprijateljska” po Srbiju, nismo mi krivi što smo na to ukazali i to činjenički potkrepili. U krajnjoj liniji, na javnosti je da proceni šta je to prijateljsko, a šta neprijateljsko u bilo čijem delovanju. Što se tiče samoproklamovanja, takav se utisak stiče zbog načina na koji je ona sama predstavila pomoć koju je pružila. Ponovićemo, njeni nalozi na društvenim mrežama su javni i jedini razlog za to može biti taj da želi da što veći auditorijum ima pristup onome što ona objavljuje. Do informacija nismo došli nikakvim hakovanjem.

“Autor me u tekstu otvoreno naziva ‘NATO lobistkinjom’. Podsećam da postoji velika formalno pravna razlika između javnog zagovaranja i lobiranja, kao i da u Srbiji lobiranje nije uređeno zakonom, pa je tako lobiranje kao javni posao - nedozvoljena radnja, što znači da me autor teksta, karakterišući me kao NATO lobistkinju, indirektno predstavlja kao nekoga ko ne postupa u skladu sa zakonima Srbije.”

Za sam pojam lobiranja postoji više definicija i tumačenja, ali suštinski se sve svode na jedno – radi se o propagiranju određenog interesa. Američko udruženje profesionalaca za odnose s vlastima lobiranje definiše kao: “Propagiranje određenog mišljenja od strane pojedinaca ili grupa” i “organizovano vršenje uticaja za interes pojedinca ili grupe”. Ističe se da je kontakt sa državnim zvaničnicima tek mali deo procesa lobiranja, a da se najveći odnosi na “pripreme, informisanje i komuniciranje”. Takođe, prema jednoj od definicija, “lobiranje” je samo deo, odnosno “jedna od tehnika javnog zagovaranja”. Dr Dragan Golubović u svom naučnom radu “Zagovaranje i lobiranje u parlamentu i organima izvršne vlasti: Uporedna iskustva i preporuke za Srbiju” (Beograd 2009) koji je sačinio u saradnji sa UNDP i Evropskom unijom, navodi: “Lobiranje se definiše kao organizovano delovanje pojedinaca i interesnih grupa kojim se utiče na odluke predstavnika zakonodavne i izvršne vlasti, a čiji je cilj da se promovišu i zaštite određeni legitimni interesi (opšti ili posebni) ko je ti pojedinci i grupe zastupaju ili predstavljaju. Lobiranje može biti neformalno (posredno) i formalno (neposredno). Pod neformalnim lobiranjem podrazumevaju se tzv. građanske inicijative (grassroot initiatives) i različiti oblici učešća pojedinaca i interesnih grupa u javnom životu (na primer članci u štampi, saopštenja i drugi pisani materijali, učešće u televizijskim emisijama, okrugli stolovi, konferencije, javna okupljanja, itd.), čiji je cilj da se formiranjem mišljenja javnosti utiče na odluke

predstavnik vlasti. Neformalno lobiranje zapravo je sinonim za javno zagovaranje (public advocacy). Nama poznate aktivnosti Jelene Milić potpuno se uklapaju u ovu definiciju. Kako na sajtu Centra za evroatlantske studije piše, ova organizacija jedan deo novca dobija od NATO divizije za javnu diplomatiju u cilju sprovođenja jednog od svojih ciljeva – “da ojača saradnju sa NATO i zagovara puno i aktivno članstvo Republike Srbije u Alijansi”. “Kako bi ostvario svoju misiju, CEAS targetira kreatore srpske politike i javno mnjenje u Srbiji, kao i međunarodne organizacije, vlade i druge aktere koji se bave Srbijom i regionom Zapadnog Balkana”. Zvuči kao lobiranje. To da li je lobiranje zakonom regulisano u Republici Srbiji, nije naš problem. Mi u svom tekstu čak nismo ni postavili pitanje da li gospođa Milić i na ovaj način krši zakone Republike Srbije, ali pošto je ona to sama pomenula, možda bi nadležne institucije trebalo i time da se pozabave.

“S druge strane, imajući u vidu istoriju odnosa Srbije i NATO-a, kao i lica koje autor pominje u tekstu, javno iznošenje ovakvih neistina i karakterisanje mog rada kao NATO lobiranja, pored toga što devalvira moj rad, i rad organizacije koju vodim - ugrožava moju i bezbednost moje porodice, jer u javnosti namerno stvara pogrešan utisak o meni i mom radu što kod određenog dela javnosti može izazvati bes i eventualne neželjene reakcije prema meni i mojoj porodici lično”.

Kao što smo videli, rad Jelene Milić se može definisati kao lobiranje, a Pečat ni na koji način nije devalvirao njen rad, nego ga je predstavio onakvim kakav on jeste, ili barem kako ga gospođa Milić predstavlja u javnosti. Ponovo bismo molili Jelenu Milić da kaže koje su to neistine iznete na njen račun. Takođe, postavlja se pitanje na koji to način mi možemo da ugrozimo njenu i bezbednost njene porodice (porodicu nijednom rečju nismo pomenuli). Zašto Jelena Milić uvlači svoju porodicu u čitavu ovu priču? Što se „stvaranja pogrešnog utiska” tiče, molimo Jelenu Milić da nam kaže koji je to “ispravan utisak” o njoj i njenom radu, i u slučaju da smo pogrešno shvatili da Jelena Milić želi da uđemo u NATO i ako misli da je NATO zločinačka organizacija, neka to i javno kaže a mi ćemo sa velikim zadovoljstvom svoju grešku ispraviti.

“Nadalje, autor me, pozivajući se na važeće zakone Srbije, javno optužuje da sam iste prekršila, time što sam putem moje facebook strane i putem twitter naloga objavljivala fotografije sirijske porodice u toku njihovog putovanja ka Mađarskoj, prilikom čega postavlja sugestivno pitanje da li sam time prekršila Krivični zakonik, odnosno da li sam sebi ili drugome pribavila korist omogućavajući drugome nedozvoljen prelaz granice Srbije, ili nezakonit boravak ili tranzit kroz Srbiju. Iako je takav navod apsolutno apsurdan, obzirom na trenutnu izbegličku krizu odnosno medijsku ispraćenost kretanja izbeglica, prenosa uživo putem svih svetskih medija njihovog ilegalnog prelaza preko granica - on direktno narušava moj ugled i ugled moje porodice i istovremeno ugrožava moju bezbednost i bezbednost moje porodice.”

Gospođa Milić je ovde nešto pogrešno shvatila. Mi je nismo optužili (to mogu da učine samo nadležni državni organi čiju ulogu mi ne pretendujemo da preuzmemo) nego smo postavili pitanje (koje nije bilo sugestivno, nego propraćeno citatom iz Krivičnog zakonika RS) da li to što je ona uradila predstavlja kršenje navedenih odredaba zakona. Takođe, mi je nismo “optužili” da je zakon prekršila objavljivanjem fotografija, nego da su te fotografije dokaz mogućeg kršenja zakona. Eventualna korist koju je Jelena Milić od ovog gesta mogla imati je nematerijalne vrste (poboljšanje

svog imidža u javnosti), a o tome da li je bilo i neke materijalne koristi, mi svakako ne možemo suditi na osnovu informacija kojima smo raspolagali, niti smo to u bilo kojem trenutku naveli. Takođe, nije na nama, niti na gospođi Milić da procenjujemo da li je neka stavka Krivičnog zakonika RS apsurdna ili nije. Zakon je takav kakav jeste i sve dok se na legalan i legitiman način ne promeni, mora se poštovati. Procenjujući da je taj navod “apsurdan” gospođa Milić pokazuje svoj prezir i nepoštovanje osnovnih institucija Republike Srbije.

“Naglašavam da su informacije o svim projektima koje sprovodi Centar za evroatlantske studije kao i o donatorima koji finansijski podržavaju ove projekte, javno dostupne na internet strani Centra, kao i da sve aktivnosti koje samostalno, kao pojedinac, obavljam u cilju zagovaranja poštovanja ljudskih prava i tranzicione pravde - finansiram nezavisno i sama. Svaki drugi navod je neistinit, i kao takav - ukoliko je objavljen u bilo kojem mediju - predstavlja narušavanje mog ugleda, ugrožavanje moje bezbednosti i kršenje Kodeksa novinara Srbije.”

Pečat ni u jednom trenutku nije naveo da ona nije nezavisno i sama finansirala svoju samostalnu aktivnost, nego je naveo ko finansira njen javni rad i rad njenog centra.

“Ovim tekstom Pečat kao javno glasilo, malicioznim iznošenjem netačnosti o mom privatnom i poslovnom životu, obeshrabrio je druge da učine humani gest i pruže pomoć izbeglicama koje se trenutno nalaze u Beogradu - što, pored narušavanja mog ugleda i narušavanja moje bezbednosti ima šire negativne posledice po naše društvo.”

Ponovo se postavlja pitanje koje su to netačnosti “maliciozno” iznete. Mi nikoga nismo obeshrabrivali da bilo kome pomogne, nego smo pisali o jednom drugačijem uglu pomoći koju je pred očima javnosti dala Jelena Milić, što ne znamo na koji način može narušiti njenu bezbednost.

Iz svega navedenog jasno proizlazi da su optužbe Jelene Milić, ovakve kakve su, potpuno neosnovane i zbog toga njenu žalbu Savetu smatramo napadom na slobodu štampe i izražavanja, i pokušaj da se zarad zastrašivanja spreči kritičko sagledavanje njenog rada i javnog delovanja. Pretnju smatramo utoliko ozbiljnijom što je Jelena Milić, kako i sama na sajtu svoje organizacije, fejsbuku i titeru navodi, u bliskim vezama sa najmoćnijom vojnom organizacijom na svetu – NATO i velikim brojem svetskih moćnika. Da se radi o zastrašivanju, a ne o želji da se dođe do istine i postigne pravda, uverava nas i činjenica da je gospođa Milić odbila našu ponudu da njen odgovor/demanti objavimo u svom listu. Takođe, želimo da ukažemo na njeno licemerje, jer je odbacila mogućnost da na demokratski način, kroz dijalog (za koji se deklarativno zalaže) ostvari svoja prava, dobije zadovoljenje i dođemo do rešenja, nego se odlučila za politiku sile. Ovo nas dodatno uverava da smo bili u pravu kada smo javnosti skrenuli pažnju na način njenog delovanja.

Mi smo u potpunosti poštovali proceduru koju predviđa pravilnik Saveta za štampu, iako nismo njegov član, i zato nam se čini umesnim da postavimo pitanje da li o Jeleni Milić sme da se piše na bilo koji način koji nije apsolutno pozitivan, ili u Srbiji, ipak, postoji sloboda govora. Sada prepuštamo Savetu za štampu da nam pruži svoj odgovor na to ključno pitanje.